ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ วิถีชีวิตและพฤติกรรมสุขภาพของชายขายบริการทางเพศ

ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ผู้เขียน นายสิทธิพงษ์ ทิปัญญา

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุชาคา ใกรพิบูลย์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นิ่มอนงค์ งามประภาสม กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตและพฤติกรรม สุขภาพของชายขายบริการในอำเภอเมืองเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยครั้งนี้คือ ชายขายบริการ จำนวน 10 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี Snow Ball รวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบ ไม่มีส่วนร่วม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการศึกษา ในด้านวิถีชีวิตพบว่า ชายขายบริการที่เข้ามาประกอบอาชีพนั้นมีภูมิหลังมา จากพื้นฐานครอบครัวที่ยากจน บิดามารดามีรายได้น้อย ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม อยู่ใน ชนบท อีกทั้งมีการศึกษาน้อย และขาดโอกาสในการศึกษา ส่วนใหญ่เข้าสู่อาชีพนี้ด้วยความสมัครใจ และจากการชักนำของเพื่อน ทั้งนี้เพราะมีรายได้ดีจากการประกอบอาชีพนี้โดยนำรายได้ไปจุนเจือ ตนเองและครอบครัว ด้านความคาดหวังในอนาคต พบว่าชายขายบริการส่วนใหญ่คิดที่จะเลิก อาชีพนี้ แต่ไม่มีกำหนดการที่แน่นอน เนื่องจากขาดเป้าหมายและการวางแผนชีวิตที่ชัดเจน

พฤติกรรมสุขภาพ พบว่า ชายขายบริการส่วนใหญ่มีความเข้าใจความหมายของคำว่า สุขภาพดีที่เน้นเฉพาะสุขภาพกายเพียงอย่างเดียว ด้านพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากชายขาย บริการส่วนใหญ่มี วิถีชีวิตในเวลากลางคืน ดังนั้น การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันจึงแตกต่างจาก บุคคลอื่น ๆ ในเรื่องการรับประทานอาหาร และ วิธีการบำรุงร่างกาย ด้านพฤติกรรมการป้องกัน โรค ส่วนใหญ่รู้จักกามโรค วิธีการป้องกัน และการดูแลสุขภาพตนเอง ด้านพฤติกรรมการรักษา สุขภาพ ชายขายบริการส่วนใหญ่เมื่อเจ็บป่วยจะไปหาหมอที่โรงพยาบาลและการซื้อยาจากร้าน ขายยาที่อยู่ใกล้ที่พักมารับประทานเอง ดังนั้น พฤติกรรมสุขภาพโดยรวมของชายขายบริการจึง ค่อนข้างดี มีการดูแลสุขภาพ วิธีการป้องกัน และการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากโรคติดต่อที่เกิดจาก การมีเพศสัมพันธ์ ป้องกันการรับเชื้อโรคและตระหนักถึงพิษภัยของโรคติดต่อต่าง ๆ ที่เกิดจากการ มีเพศสัมพันธ์

Thesis Title Life Styles and Health Behaviors of Male Sex

Workers in Mueang Chiang Mai District

Author Mr. Sitthiphong Thipanya

Degree Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Asst.Prof.Dr. Suchada Kraiphibul Chairperson
Asst.Prof.Dr. Nimanong Ngamprapasom Member

ABSTRACT

The qualitative study aimed to explore life styles and health behaviors among male sex workers in Mueang Chiang Mai District. The 10 participants were abtained from Snow Ball. Data were collected using focus group discussion, non-participant observation and participant observation techniques.

The resulted were reported into 2 parts, life styles and health behaviors. According to the life styles, most of the participants come from low socio-economic families, had low family incomes, worked on farm and lived in the rural areas. Most of them had low educational level, lacked of opportunity to study, decided to work by themselves and persuaded from their friend. The main reasons of work were high income, support themselves and their families. Most of them reported that they wished to quit working, but did not no when, because of no future plan and goal.

In terms of health behaviors, the participants understood that good health was just only physical well being dimension. In regards to health practices, the participants had different life styles from others since they worked at night shift, such as eating behaviors and additional vitamins. The participants perceived about sexual transmitted

diseases and knew how to prevent the diseases and self care. When they were sick, they went to see the physicians at the hospitals or got the medications from the drug stores. In conclusion, health behaviors of male sex workers seemed to be acceptable. They knew how to look after themselves, and how to prevent themselves from sexually transmitted diseases and concerned about the severity of communicable diseases.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved